

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

Руйхатга олинди:

№ БД- 1.08.

2017 йил "18" 08

Олий ва ўрта махсус таълим
вазирлиги

2017 йил "18" 08

ХОРИЖИЙ ТИЛ

(инглиз тили)

ФАН ДАСТУРИ

(Барча бакалавриат йўналишлари учун)

Тошкент – 2017

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги 2017 йил "24" 08 даги "603" -сонли буйруғи билан фан дастури рўйхати тасдиқланган.

Фан дастури Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2017 йил "18" 08 даги 4 - сонли баённомаси билан маъқулланган.

Фан дастури Ўзбекистон Миллий университетида ишлаб чиқилди.

Тузувчилар:

- Бабаева С.Р. - ЎзМУ "Инглиз тили" кафедраси мудири, ф.ф.н., доцент;
Болибекова М.М. - ЎзМУ "Инглиз тили" кафедраси катта ўқитувчиси;
Назарова Д.О. - ЎзМУ "Инглиз тили" кафедраси катта ўқитувчиси.

Такризчилар:

- Джумабаева Ж.Ш. - ЎзМУ «Инглиз филологияси» кафедраси мудири, ф.ф.д., доцент;
Икромхонова Ф.И. - Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти "Тиллар" кафедраси мудири, доцент.

Фан дастури Ўзбекистон Миллий университети Кенгашида кўриб чиқилган ва тавсия қилинган (2017 йил "14" 08 даги 6 - сонли баённома).

I. Ўқув фанининг долзарблиги ва олий касбий таълимдаги ўрни

“Хорижий тил” фани олий маълумотли кадрларни тайёрлаш жараёнининг таркибий қисми бўлиб, замонавий мутахассисларни касбий фаолияти ва кундалик ҳаётида хорижий тилдан фойдаланиш учун уни ўзлаштиришга қаратилган. Олий таълимгача бўлган таълим босқичларида орттирилган билимларга таянган ҳолда олий таълим муассасасида талаба хорижий тилни янада мустаҳкам, чуқурроқ ва танлаган касбига йўналтирилган ҳолатда ўзлаштириши кўзда тутилади.

Инглиз тили фани ишлаб чиқариш жараёни билан бевосита боғланмаган бўлсада талабалар инглиз тилини керакли даражада ўрганиши ёрдамида ихтисослик фанларининг хорижий манбааларидан тўғридан тўғри фойдаланиш, келгусидаги касбий фаолиятида жаҳондаги илғор техника ва технологиялар, илмий ютуқлар ва соҳа янгиликларидан бевосита хабардор бўлишига имкон яратади.

II. Ўқув фанининг мақсади ва вазифаси

Инглиз тили фанининг мақсади - талабаларнинг кўп маданиятли дунёда касбий, илмий ва маиший соҳаларда фаолият юритишларида коммуникатив компетенцияни шакллантиришдан иборат.

Фанининг вазифалари:

- нуткий компетенцияни ривожлантириш;
- оғзаки ва ёзма нутқда соҳавий терминларни самарали қўллаш кўникмаларини шакллантириш;
- ихтисосликка оид матн тузиш, уни таҳрир ва таҳлил қилиш малакаларини ҳосил қилиш.

Талабаларнинг билим, кўникма ва малакаларига қўйиладиган талаблар:

- хорижий тиллардаги гап тузилиши ва гапдаги сўзларнинг тартиби тўғрисида;
- хорижий тилларда сўзларининг услубий қўлланиши тўғрисида *масаввурга эга бўлиши*;
- хорижий тилларнинг товуш хусусиятларини, нутқ товушлари ва сўзларни тўғри талаффуз қилишни;
- хорижий тиллар синтаксиси талаблари асосида мазкур тилларда тўғри гап ва боғланган матн тузишни;
- касбий терминологияни, оғзаки ва ёзма нутқ хусусиятларини *билиш ва улардан фойдалана олиши*;
- ўз соҳаси доирасида хорижий тилда фикр ифодалай олиш, илмий техник адабиётлардан фойдалана олиш *кўникмасига эга бўлиши керак*.

III. Асосий қисм (амалий машғулотлар)

Нутқ мавзулари:

Қундалиқ мавзу (ўзи хақида, оиласи хақида, иш куни, севган машғулоти, бўш вақтни ўтказиши ва хоказо).

Ижтимоий мавзу (атроф-мухит, маиший ва касбий йўналишда ижтимоий муносабат).

Таълим мавзуси (ўқув муассасаси, ўқув қуроллари ва унга муносабат, ихтисослик фанларининг ҳозирда ўқитилиши ва хоказо)

Ижтимоий маданий (Ўзбекистон Республикаси ва тили ўрганилаётган мамлакатнинг тарихий, географик, иқлимий, маданий, маиший хусусиятлари).

Касбга йўналтирилган мавзу (ўрганилаётган ихтисослик тарихи, йўналишлари, соҳанинг буюқ намоёндалари, долзарб муаммолари, касбий этика ва хоказо).

3.1. Умумий босқич

Нутқ компетенцияси

Босқичнинг асосий мақсади:

– узлуксиз таълим тизимининг аввалги босқичлари (умумий ўрта таълим мактаблари, академик лицей ва касб-хунар коллежлари)да талабалар инглиз тилида эгаллаган малака ва қўникмаларини коррекция қилиш ва тенглаштириш;

– талабаларни нутқ фаолияти турлари бўйича касбий мулоқотга тайёрлашдан иборат.

Тинглаб тушуниш:

– маъруза, тақдирот ва мунозаралар, радио ва телевидение эшиттиришлари, янгиликлар, интервьюлар, хужжатли фильм ва шу каби оғзаки матнлар;

– реклама ва эълонлар;

– тил соҳиблари нутқ ёзувлари (бадиий, хужжатли фильмлар, оммавий чиқиш ва хоказо);

– тил соҳибларининг ижтимоий мавзулардаги ўзаро суҳбати;

– тингланган ахборотнинг асосий мақсади, тўлиқ мазмунини тинглаб тушуниш малака ва қўникмаларини ривожлантириш.

Гапириш:

Диалог нутқ

– ижтимоий мавзуларда суҳбат ва норасмий диалог;

– касбий ёки бошқа мавзуларда расмий ва норасмий мунозаралар;

– мунозарани бошқариш, интервью, музокаралар ва телефон орқали мулоқот олиб бориш.

Монолог нутқ

– ихтисосликка оид мавзуларда маъруза тайёрлаш ва ўқиш;

– мунозара, далил ва исботларни олға суриш, фикрни асослаб бериш;

– реклама ва махсус мавзуларда тақдирот тайёрлаш ҳамда чиқиш қилиш;

– маълумотларни умумлаштириш, мақолалар ёзиш, муҳокама қилиш.

Ўқиш:

- танишув ўқиш, кўз югуртириб ўқиш ва синчиклаб ўқиш кўникма ва малакаларини ривожлантириш;
- хат-хабар, ёзишмалар ва электрон почтани ўқиш;
- махсус материалларни ўзида акс эттирган аутентик матнларни ўқиш;
- махсус сўз ва терминларга эга матнларни, илмий ва касбга оид адабиётларни, электрон манбалар ва матбуот материалларини ўқиш.

Ёзма нутқ:

- турли ёзишмалар, хат-хабарлар ва махсус докладлар (эслатма CVs ва хоказо) ёзиш;
- эссе, баён, резюме, тадқиқот иши (мақолалар, битирув малакавий ишлар) ёзиш.

3.2. Касбга йўналтирилган боскич

Касбга йўналтирилган боскичнинг асосий мақсади:

- нутқ турлари бўйича касбий соҳада инглиз тилини амалий эгаллаш;
- талабани ижодий шахс сифатида ривожлантириш;
- соҳа бўйича адабиётларни таржима қилиш малака ва кўникмаларини ривожлантириш.

Тинглаб тушуниш:

- касбга йўналтирилган аутентик материалларни бир марта эшитиб асосий мазмунини тушуниш ва зарур ахборотни олиш;
- кундалик воқеалар хақида янгиликлар, репортажларни тушуниш, фильм қахрамонлари нутқини тушуниш.

Гапириш:*Диалогик нутқ*

- тил соҳиблари билан эркин мулоқотда бўлиш ва касбий мавзуларга ўз фикр ва мулоҳазаларини исботлаб бериш;
- суҳбатни бошлаш ва тугатишни билиш, суҳбатдошига таклиф ва маслаҳат бериш, саволларига жавоб бериш, ахборот алмашиш, муҳокама қилинаётган далилларни аниқлаштириш, ўқиган ёки эшитганларини муҳокама қилиш;
- матн асосий мазмунини ифодаловчи лексик ва синтактик қурилмаларга асосланиб гапириб бериш;
- ассоциатив тафаккурга асосланиб мулоҳаза, танқид, баҳолаш далиллар билан исботлаш орқали ўз нутқини тузиш;
- риторик характерга эга диалог нутқ малакаларини такомиллаштириш;
- касбий мулоқотлар, конференция, симпозиум, учрашув ва мунозараларда катнашиш учун нутқ фаолияти, кўникма ва малакаларини такомиллаштириш.

Монологик нутқ

- долзарб муаммо юзасида барча “Тарафдор” ва “Қарши” далилларни келтирган ҳолда ўз фикрини баён қилиш;
- тинглаган ва ўқиган матн мазмунини гапириш;
- мазмунга баҳо бериш;

- ўрганилган мавзулар бўйича ахборот бериш;
- ўқиган маттни таҳлил қилиш ва шарҳлаш;
- ўқиган ёки тинглаган маттни қисқача мазмунини баён этиш;
- ўрганилган мавзуда чиқиш қилиш;
- ижтимоий – сиёсий матнларни ўқиб шарҳлаб бериш.

Ўқиш:

Танишув ўқиш

– маттни лугатсиз, берилган савол ёки умумий мазмунини тушуниш мақсадида ўқиш;

– матн: 10% гача нотаниш сўз бўлган илмий-оммабоп, ижтимоий-сиёсий, махсус бадий матнлар;

– матн мазмунини чет тилида ёки она тилида сўзлаб бериш, параграфларни номлаш, тест топшириш.

Синчиклаб (ўрганиб) ўқиш

– маттни асосий ахборотни ажратиб олган ҳолда мазмунини тўлиқ ва аниқ тушуниб ўқиш.

Ўқиш тезлиги, ҳажми:

– лугатдан фойдаланиб 1600 босма белгили маттни 1,0 академик соатда ўқиш;

– матн: махсус, илмий оммабоп 12% гача нотаниш сўзга эга бўлади.

Кўз югуртириб ўқиш

– матн мазмуни хусусиятларини аниқлаш;

– зарур ахборотни матндан топиш;

– сўз (матн) маъно мазмунини контекст асосида фаҳмлаб олиш;

– матндаги бирламчи (асосий) иккинчи даражали ахборотни ажратиш;

– матн калит сўзларини ажрата олиш;

– матн қисмларига сарлавҳа қўйиш.

Ёзма нутқ:

– касбга йўналтирилган босқичда шаклланган малакаларни такомиллаштириш;

– реферат, аннотация ёзиш техникасини такомиллаштириш;

– ҳужжатларни расмийлаштиришни билиш (тузилиши, услуби, ҳужжат тили) ва у асосида ҳужжатларни намунага қараб, схемага кўра, клише ва фразаларни қўллаб, ахборотни ҳисобга олиб, иш юритиш вазиятлари талабларига мос равишда расмийлаштириш;

– берилган мавзуда баён, эссе, резюме тузиш, соҳага оид адабиётлар бўйича реферат ёзиш.

3.3. Грамматик компетенция

Актив грамматик минимум:

- от, отларда сон, келишк . артикл;
- сифат , сифат даражалари;
- олмош;

- феъл;
- мажхуллик нисбати;
- дарак, сўрок, инкор содда гапларнинг қўлланилиши;
- гапларда сўз тартиби;
- сўрок гаплар;
- буйрук майлидаги инкор гаплар, кўшма тўлдирувчининг қўлланилиши;
- шарт майлининг қўлланилиши;
- and, but боғловчили кўшма гапларни қўлланилиши;
- if, that because, when, before, as soon as, till, until, after боғловчили эргашган кўшма гапларни қўлланилиши;
- боғловчили эргашган кўшма гапларнинг барча турларини қўллай олиш;
- иборали феъларни қўлланилиши.

Пассив грамматик минимум:

- герундий, сифатдош, равишдошли қурилмаларнинг ишлатилиши;
- герундий, сифатдош, равишдошли қурилмаларнинг ясалиши.

3.4. Сўз яшаш минимуми

Талаба янги нуткий шакларда ўрганилаётган сўз яшаш моделлар бўйича ясалган мураккаб сўз ва нотаниш ясама сўзларнинг маъноларини мустақил аниқлай олиш лозим. Қуйидаги сўз яшаш моделларини такрорлаш лозим: v+er=n. двигател белгиси Fto design - лойихалаш -designer - лойихачи; adj+ness=n (hard - қахрли - hardness -қахрлилик); v+ing=n (to warn - огохлантирмак, warning-огохлантириш); riXfil=adj (power - куч, powerful - бақувват); adj+ish=adj (damp - нам, dampish - намчил) adj+ly=adv (firm - каттик - Firmly - каттик); un+adj=adj (important - муҳим, unimportant - номуҳим).

Олдин талабалар ўрганган қуйидаги сўз яшаш моделлари ҳам ўзлаштирилиши зарур. V+er=n тузилишидаги ишлаб чиқариш қуроли, асбоб, қурилма ва х.к. ни билдиради (to heat-иситиш - heater - иситгич); v+able=adj (to drink-ичмок-drinkable - ичиладиган); adj+ire=v Fcircual - думалок, circulire - думалоклаш, adj+en=v (fast-каттик-to fasten-каттикланиш); dis+v=v (to approve - маъқуллаш - to disapprove-маъқулламаслик); n+n=n \a steam pipe-буғ қувуриг; конверсия бўйича мослаштирилган ва рус тилида мунтазам тузилиш - семантик мосликка эга феъллар.

Талаба қуйидаги сўз яшаш моделларини билиши ва улар асосида нотаниш ясама сўзларнинг қонуний маъносини мустақил аниқлай олиши лозим; adj+ity=n (acid-нордон - acidity - нордонлик); v+ment=n (to treat - ишлов бермок - treatment - ишлов); (grain - дон - grainy - донли); n+ed=adj (motor - мотор - motored - мотор қўйилган); n+a]=adj Fcoast veper - coastal-кирғокка тегишлиг; v+ent=adj/to differ-фарқланмок -different — фарқли; adj+ify=v - humid - намли - to humidify -намламок (n+ate-v (fraction - фракция to fractinate - молдани алоҳида фракцияларга бўлмак \n ·ize=v (rubber -резина to tubberize - резиналаш); d+v=v (to clutch - уламок; to declutch -узмок); re+v=v (to colour - буямок, - to recolour - янги ранга бўямок); over+v=v (to heat - иситмок - to overheat - кайта

иситмок); en+adj=v -large - катта to enlarge - катталаштирмок; en+n=v (circle - доира - to^ncircle - доирага олмок3; n+n=v (a boiler - room қозонхона); a'dj+n=n (a loud - speaker - овозни баландлатувчи мосламалар); adj+adj=adj Fdark-blue-зангори; n+adj-adj (heat-stable-иссикликка чидамли; рус тилида мунтазам структурат>семантик мосликка эга бўлмаган феъл ва отлар конверсияси.

IV. Амалий машгулотлар бўйича кўрсатма ва тавсиялар

Юкори курсларда ўқув фани сифатида инглиз тили дарсларидан касбий мақсадларда уни амалда қўллашга ўтиш бўйича зарур тушунчалар берилиши керак. Олдига қўйилган мақсадга эришишда талабалар:

а) махсус фанларни ўрганишда инглиз илдидаги адабиётларни ўқиш малакасига эга бўлиш;

б) курс ишлари ва бакалавр битирув малакавий ишларини инглиз тилида ёзишлари мумкин;

в) инглиз тилида ўтказиладиган конференцияларда катнашиши мумкин;

г) инглиз тилида маъруза ва маълумотлар тайёрлашлари мумкин.

Инглиз тили дарсларида қўлланиладиган топшириқлар талабаларнинг фикрлаш фаолиятини ривожлантиришга ёрдам бериб, махсус фанларни ўрганишда ҳам зарурий фикрлаш фаолиятини шакллантириш учун замин яратди.

Инглиз тили фанини ўқитиш жараёнида таълимнинг замонавий интерфаол усулларидан, педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларидан кенг фойдаланилади. Амалий машгулотларда аклий ҳужум, кластер, блиц-сўров, кичик гуруҳларда ишлаш, инсерт, презентация, кейс стади каби усулларнинг мавзуга мос танланиши ва қўлланилиши дарс самарасини оширишга катта хисса қўшади.

Нутқ фаолияти турлари устида ишлаш учун вақт тақсимоти

Қўйилган мақсадларга эришиш учун ҳар бир дарсда нутқ фаолияти турлари куйидаги нисбатда бўлиши мақсадга мувофиқ:

тинглаб тушуниш - 25% ;

гапириш - 30%;

ўқиш - 25%;

ёзув - 20% .

V. Мустақил таълимни ташкил этишнинг шакли ва мазмуни

Инглиз тили фанидан мустақил ишларининг мақсади - талабаларнинг касбий коммуникатив фаолиятини шакллантириш ва ривожлантириш, уларнинг ижодий фаолиятини ўстириш, ва инглиз тили устида мустақил ишлай олиш малака ва кўникмаларини ҳосил қилиш ва ривожлантиришдан иборатдир.

Талабаларнинг мустақил ишлари нутқ фаолиятининг куйидаги турлари бўйича ташкил қилинади.

Ўқиш: (танишиб чиқиш, синчиклаб, караб чиқиш), ёзув, тинглаб тушуниш ва гапириш;

Тинглаб тушуниш: хажми турлича бўлган аудио- ва видео матнларни тинглаб тушуниш, саволларга жавоб бериш, гапириб бериш, аннотация ёза олиш;

Гапириш: талабаларнинг диалогик ва монологик нутқлари бўйича мустақил ишлари аудиторияда ўргатилган матнлар, ўқув материаллари асосида ташкил қилинади. Гапириш бўйича мустақил иш сифатида мавзу асосида маълумот тайёрлаш, матн мазмунини гапириб бериш, ўрганилган лексик материаллар асосида хикоялар тузиш, берилган муаммоли масала ва вазиятларни муҳокама қилиш каби топшириқлар бериш мумкин. Гапириш кўникмаларини ривожлантириб бориш учун мультимедиа дастурларини ва онлайн технологияларини қўллашга асосий эътибор қаратилади;

Ўқиш: талаба ўрганаётган соҳасига оид адабиётлар билан танишиб чиқиши ва ўзи учун кизикарли ва керакли бўлган ахборотни тушуниши, публицистик, илмий-оммабоп ижтимоий-сиёсий адабиётларни ўқиши ва керакли ахборотни олиши лозим.

Машгулотларда юқорида айтилган малака ва кўникмаларни шакллантириш ва ўстириш жуда мураккаб бўлганлиги учун уларни мустақил иш жараёнида синчиклаб, кўз югуртириб, караб чиқиб ўқиш турлари орқали ташкил қилинади. Ушбу ўқиш турларини назорат қилиш-матнни бутунлай таржима қилиш ёки унинг танлаб олинган қисмларини таржима қилиш билан амалга оширилади.

Ёзув. Ёзув бўйича мустақил иш ўз ичига ўрганилаётган тилда фикрни баён қила олиш ишларини олади. Бунда мустақил иш мазмунига қуйидагилар қиради:

- аннотация, реферат, резюмелар туза олиш;
- оғзаки равишда нутқ хосил қилиш учун режа ёки тезис тузиш;
- турли хатлар, табрикнома, таклифлар, иш юзасидан хатлар туза олиш;
- ўқишга ва ишга қабул юзасидан аризалар ёза олиш;
- соҳага оид турли ҳужжатларни тўлдириш;
- баён, иншо, эсселар ёза олиш; касби бўйича иш юритиш ишларини (ёзувларини) олиб бориш.

Ўқиб таржима қилинган материаллар, курс ишлари ва рефератларда қўлланилади.

Мустақил таълим учун тавсия этиладиган мавзулар:

1. Ўзи хақида тўлиқ маълумот бериш.
2. Орзуимдаги уй.
3. Спорт.
4. Машҳур кишилар.
5. Менинг университетим.
6. Байрамлар.

7. Менинг мутахассислигим.
8. Етакчи университетлар.
9. Буюк Британия, Америка қўшма штатлари.
10. Ўзбекистон.
11. Инглиз тилида гапирувчи давлатлар.
12. Мустикаллик куни.
13. Буюк Британия давлат тизими.
14. Ўзбекистон давлат тизими.
15. Давлатлар таълим тизими.
16. Давлатлар маданияти ва тарихи.
17. Ўзбекистон музейлари.
18. Дунёнинг машҳур университетлари ва бошқалар.

VI. Асосий ва қўшимча ўқув адабиётлар ҳамда ахборот манбалари

Асосий адабиётлар

1. Дудкина Г. А. и др. English for businessmen. 1 қисм, Тошкент-2000.
2. Кудрявцева О. Е. и др. English for businessmen. 2- қисм. Тошкент-2000.
3. Абдалиева Е. А. “Инглиз тили дарслиги”. Тошкент -2000 й.
4. Бонк Н. А. Учебник английского языка. Бишкек-1997.
5. Саттаров Т.К. Английский для студентов-юристов (1 часть). Т.ТГЮИ. 2005 й.

Қўшимча адабиётлар

1. Каримов И.А. Юксак маънавият – энгилмас куч. – Т.: Ўзбекистон- 2008.
2. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон, демократик Ўзбекистон давлатини биргалликда барпо этамиз. Т-2016
3. Мирзиёев Ш.М. Танкидий таҳлил катъий тартиб интизом ва шахсий жавобгарлик- хар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қондаси бўлиши керак. Т-2016
4. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга курашимиз. Т-2017
5. Бабаева С.Р. Инглиз тили. Биология факультети талабалари учун ўқув қўлланма. Тошкент - 2015
6. Болибекова М.М. Инглиз тили қисқача грамматикаси ўқув қўлланма. ЎЗМУ. 2008.
7. New Inside Out..Sue Kay & Vaughan Jones. Macmillian 2014
8. Scale up. The authors. Tashkent- 2014
9. Martin Seviour “Word Wise” “SHARQ” PUBLISHING HOUSE. 1997
10. Качалова К. Н. Грамматика английского языка. Бишкек-2007
11. John& Liz Soars «Headway» Oxford University Press -1999
12. Adrian Tennant «Straightforward» Macmillian
13. Обидова Д. Englishreader.Тошкент- 1998.
14. Бабаева С.Р. The science of life Тошкент- 2014.

15. Болибекова М. М. Инглиз тилида психологиядан кичик матнлар тўплами. ЎзМУ-2002.
16. Болибекова М. М. Инглиз тилида фалсафадан кичик матнлар тўплами. ЎзМУ- 2003.
17. Колодяжная Л. This is Great Britain. Москва- 2000.
18. Болибекова М. М. Политология бўлими магистр ва талабалари учун мутахассисликка оид матнлар тўплами. ЎзМУ- 2008.
19. R. Murphy English Grammar in Use. Cambridge University Press/1985
20. Болибекова М. М. Инглиз тилида оғзаки мавзулар тўплами. ЎзМУ 2003.
21. Лутфуллаева М. English in topics . . . Т- 2002
22. Агзамова З.И. Турдиева С.Х. Физика факультети бакалаврият талабалари учун инглиз тилидан матнлар тўплами. НУУЗ. Т. 2007
23. Бабаева С.Р. Иктисодиёт факультети талабалари учун мутахассисликка оид матнлар тўплами . Т-2013.
24. Назарова Д.О. Famous people of English speaking countries. Тошкент - 2015
25. Болибекова М.М. «Социология» Т-2009.
26. Юсупова З.Ш.Сборник английских текстов для неязыковых факультетов. НУУЗ. Т- 2003.

Интернет сайтлари

- <http://iteslj.org/>
- <http://iteslj.org/Techniques/Yang-Writing.html>
- <http://iteslj.org/Techniques/Ross-ListeningComprehension.html>
- <http://www.teachingenglish.org.uk/think/articles/listening>
- http://www.usc.edu/dept/education/CMMR/CMMR_BTSA_home.html#Resources_BeginningTeachers
- <http://www.teachermentors.com/MCenter%20Site/BegTchrNeeds.html>
- <http://www.inspiringteachers.com/>
- <http://teachnet.org/ntpi/research/prep/Cooper/http://www.alt-teachercert.org/Mentoring.html>
- www.examenglish.com
- <http://www.education.gouv.fr/>

Изох: Ҳар бир ОТМ фан бўйича ишчи дастурни тузишда бакалаврият таълим йўналишлари хусусиятидан келиб чикиб сохага оид ўқув адабиётлар рўйхатини шакллантириши тавсия этилади.